

CZECH REPUBLIC DEVELOPMENT COOPERATION

ČESKÁ ROZVOJOVÁ SPOLUPRÁCE
V BOSNĚ A HERCEGOVINĚ

CZECH REPUBLIC
HUMANITARIAN AID

Czech Development Agency

TRANSITION
Transition Promotion Program

Bosna a Hercegovina je jedním z nejdůležitějších partnerů rozvojové spolupráce České republiky. Za uplynulých více než 20 let se charakter spolupráce přesunul od humanitární pomoci České republiky přes poválečnou rekonstrukci až k současné podpoře stability a úspěšné integrace Bosny a Hercegoviny do Evropské unie. **Sdílení českých zkušeností s demokratickými změnami a vstupem do EU v roce 2004 spolu s hlubokou historickou, kulturní a jazykovou blízkostí obou zemí tvoří přidanou hodnotu všech českých projektů.**

Program rozvojové spolupráce ČR s BaH na období 2018-2023 je vhodnou kombinací definovaných rozvojových potřeb BaH a oblastí, ve kterých může ČR nabídnout svoji přidanou hodnotu, technickou expertízu a specifické zkušenosti.

Tematické priority - SDGs: Udržitelné cíle tisíciletí

→ **Ekonomický růst** s důrazem na energie z obnovitelných zdrojů – vytápění biomasou, solární kolektory pro ohřev vody, geotermální energie

→ **Udržitelné nakládání s přírodními zdroji** – ochrana, využití a rozvoj vodních zdrojů, dostupnost a kvalita pitné vody, obnova vodních zdrojů, eliminace znečištění, nakládání s odpadními vodami

→ **Řádná demokratická správa** věcí veřejných – efektivní, odpovědné a transparentní instituce na všech úrovních veřejné správy

KDO REALIZUJE ČESKÉ PROJEKTY V BaH

- **Ministerstvo zahraničních věcí ČR** je hlavním koordinátorem zahraniční rozvojové spolupráce, koordinuje naplňování programu spolupráce a administruje projekty humanitární pomoci, malé lokální projekty a projekty transformační spolupráce
- **Česká rozvojová agentura** je organizační složkou MZV ČR a je zodpovědná za identifikaci, formulaci a řízení objemově největších bilaterálních projektů v prioritních sektorech
- **Velvyslanectví ČR v Sarajevu** koordinuje veškeré bilaterální a multilaterální aktivity ČR v BaH, zapojuje se do koordinace dárců, administruje malé lokální projekty a program vládních stipendií
- **Další ministerstva ČR implementují projekty v rámci svých programů:**

Ministerstvo vnitra ČR – odminování vodních ploch a toků, spolupráce v oblasti azylové a migrační politiky
Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR - Aid for Trade
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR – vládní stipendia
- **Český Svěrenecký fond při UNDP** se sídlem v Istanbulu administruje projekty zaměřené na přenos českých zkušeností a know-how a podporu inovativních řešení rozvojových výzev

Projekty ČR v BaH se zakládají na požadavku

- dlouhodobé udržitelnosti
- respektu k lidským právům, životnímu prostředí a demokracii
- odpovědné partnerství mezi veřejným, soukromým, občanským i akademickým odpovědného sektorem

1. Bilaterální projekty České rozvojové agentury v prioritních sektorech

Czech Development Agency

Česká rozvojová agentura se sídlem v Praze řídí bilaterální projekty ČR v prioritních sektorech.

Na stránkách www.czechaid.cz průběžně vyhlašuje výběrová řízení formou dotace nebo veřejné zakázky na dodavatele zboží, služeb a prací pro každý projekt v délce 1-3 roky.

Kdo může o projekt požádat:

státní orgány na centrální, regionální nebo lokální úrovni, samosprávné orgány, místní nevládní organizace a instituce, výzkumné a další instituce v BaH

Jak o projekt požádat:

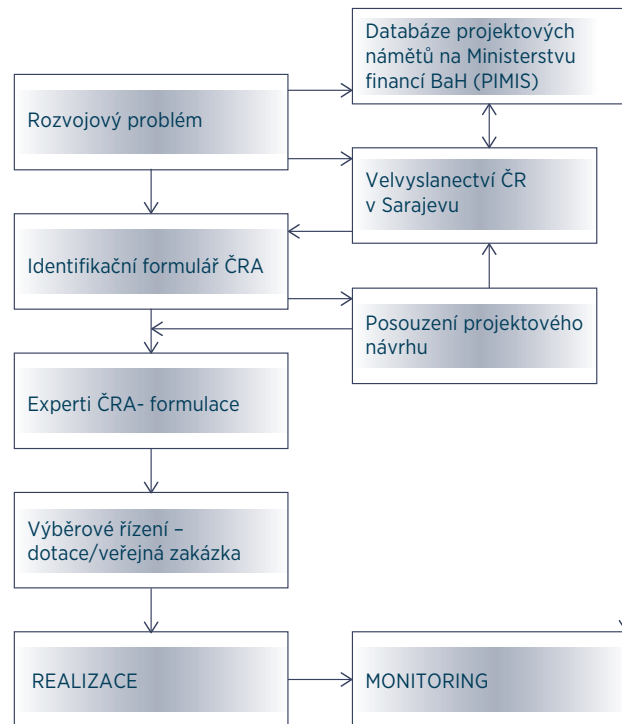
identifikační náměty průběžně shromažďuje Velvyslanectví ČR v Sarajevu a/nebo Ministerstvo financí BaH

Kdo může projekt implementovat:

implementace projektů probíhá formou

- a) veřejné zakázky (mezinárodní tendr)
- b) dotace (nestátní neziskový subjekt registrovaný v ČR)
- c) rozpočtovým opatřením (státní subjekt ČR)

Schéma bilaterálního rozvojového projektu v gesci ČRA:

Obnovitelné zdroje energie - Solární panely pro nemocnici v Mostaru

Česká firma v roce 2017 nainstalovala na střechu nemocnice Dr. Safeta Mujiće v Mostaru více než stovku solárních kolektorů, které slouží k ohřevu užitkové vody. Více než 30% úspory za topení tak mohou být přeměrovány na jiné potřeby. Funkčnost a udržitelnost projektu je zajištěna vyškolením místního personálu a nepřetržitou vzdálenou on-line kontrolou realizátora z ČR.

Voda a sanitační – Rekonstrukce čistírny odpadních vod v Gradačaci

Česká republika v letech 2015-18 zmodernizovala, rozšířila a zvýšila spolehlivost systému čištění odpadních vod v Gradačaci a pomohla tak ke značnému snížení znečištění povrchových vod řeky Gradašnice průmyslovými a komunálními odpadními vodami. Došlo ke zvýšení kvality života občanů v tomto regionu a zároveň k dalšímu rozvoji průmyslu v regionu v souladu s cíli ochrany životního prostředí. Zároveň proběhla na školách v regionu osvětová kampaň s důrazem na nutnost ochrany zdrojů čisté vody.

Dobrá správa věcí veřejných – Projekt na zvýšení exportu zemědělských výrobků do EU a bezpečnost potravin

Hlavním cílem aktivit českých expertů zaměřených na posilování kapacit státních veterinárních laboratoří a inspekčních veterinárních služeb je rozšířit možnosti exportu zemědělských výrobků živočišného původu do Evropské Unie. Projekt Národního plánu monitoringu residuů byl implementován ve spolupráci s USAID a SIDA v rámci projektu FARMA I. Na úspěšnou spolupráci navazuje v 2017 – 2020 projekt v oblasti zvyšování bezpečnosti potravin.

2. Další nástroje v gesci České rozvojové agentury

Program rozvojového partnerství pro soukromý sektor (Program B2B)

- vytváří pracovní místa a otevírá firmám nové trhy
- zapojuje české podnikatele do rozvojové spolupráce a zároveň podporuje rozvoj soukromého sektoru v BaH prostřednictvím navázání obchodních a podnikatelských partnerství

Kdo může o projekt požádat:

podnikatelský subjekt se sídlem v ČR

Jak o projekt požádat:

dotační výběrové řízení je vyhlašováno dvakrát ročně na webových stránkách ČRA

Typy projektů:

- a) studie proveditelnosti (včetně přípravy tendrů do mezinárodních institucí)
- b) podnikatelský plán (příprava vstupu české firmy na bosenský trh)
- c) realizace B2B projektu na základě podnikatelského plánu

Vysílání učitelů – spolupráce vysokých škol z BaH a ČR

- podporuje zvýšení úrovně a odbornosti vysokoškolské výuky v BaH prostřednictvím zapojení pedagogů českých vysokých škol
- projekt v délce 1-2 roky může být zaměřen např. na zavedení nového studijního programu, zvýšení kvalifikace pedagogických pracovníků, výuku specificky zaměřeného oboru, letní školu, získání mezinárodní akreditace či výzkumnou spolupráci

Kdo může o projekt požádat:

návrh projektu předkládá univerzita ČR (na základě předchozí dohody s partnerskou univerzitou v BaH)

Jak o projekt požádat:

dotační výběrové řízení je vyhlašováno jednou ročně na webových stránkách ČRA

Vysílání expertů

- experti z ČR z institucí veřejné správy, nevládního a soukromého sektoru či profesních komor a svazů sdílí české zkušenosti a znalosti získané v období transformace, např. v oblasti ekologie, vzdělávání, veřejné správy, apod.
- expert stráví v BaH max. 25 kalendářních dní

Kdo může o projekt požádat:

státní orgány na centrální, regionální nebo lokální úrovni, samosprávné orgány, místní nevládní organizace a instituce, výzkumné a další instituce BaH

Jak o projekt požádat:

návrh projektu předkládají instituce z BaH průběžně Velvyslanectví ČR v Sarajevu (telefonicky a/nebo e-mailem)

3. Malé lokální projekty

- granty na menší rozvojové aktivity ve výši max. 500 tis. Kč (cca 37 500 BAM/ 20 000 eur), zejména v prioritních rozvojových sektorech (udržitelé zdroje energie, voda a sanitace, životního prostředí, dobrá správa věcí veřejných)
- realizace projektu cca 6 měsíců (březen – říjen)

Kdo může o projekt požádat:

subjekty registrované v BaH - místní nevládní neziskové organizace

akademické instituce

instituce veřejné správy, zejm. na lokální úrovni

vzdělávací a zdravotnická zařízení, občanská sdružení a asociace, apod.

Jak o projekt požádat:

Velvyslanectví ČR v Sarajevu jednou ročně zveřejňuje na svých webových stránkách výzvu k předkládání projektových návrhů na malé lokální projekty. Výběr projektů probíhá v druhé polovině roku, realizace pak následující rok od března do října.

4. Humanitární pomoc

- je nedílnou součástí zahraniční rozvojové spolupráce ČR
- poskytuje Ministerstvo zahraničních věcí ČR (ve spolupráci s dalšími orgány) v okamžité reakci na katastrofy přírodní či lidmi způsobené (včetně konfliktů) formou finanční, materiální nebo expertní (záplavy v BaH v r. 2014)
- zahrnuje rovněž následnou pomoc při obnově základních životních podmínek a prevenci a snižování rizika katastrof a zvyšování odolnosti vůči nim

ČR ve spolupráci s UNDP v BaH realizuje v projekt na snižování rizika katastrof, zaměřený zejména na podporu místních kapacit a budování integrovaných řešení, posilování připravenosti, managementu rizik a odolnosti.

5. Transformační spolupráce v gesci MZV ČR

TRANSITION

Transition Promotion Program

- podporuje občanskou společnost v procesu demokratizace a využívá specifické zkušenosti České republiky s procesem společenské transformace a budováním demokracie
- projekty jsou realizovány v délce 1-3 roky českou nestátní neziskovou organizací ve spolupráci s nestátním neziskovým subjektem BaH

Kdo může o projekt požádat:

nestátní neziskové organizace a další oprávněné subjekty registrované v České republice, jejichž cílem je rozvoj a stabilizace politických systémů založených na demokratických principech a respektu k lidským právům

Jak o projekt požádat:

výzva k předkládání projektových návrhů je každoročně zveřejněna na webových stránkách www.mzv.cz/lidskaprava, projektový návrh je zaslán na příslušném formuláři na Ministerstvo zahraničních věcí ČR

Stipendium „Jiří Dienstbier Journalism Fellowships“

- Rádio Svobodná Evropa/Rádio Svoboda každoročně poskytuje stipendium mladým nadějným novinářům ze zemí západního Balkánu, včetně Bosny a Hercegoviny
- délka trvání stipendia je zpravidla listopad – červen, část stáže probíhá v Praze

Jak o stipendium požádat: výzva k předkládání žádostí o stipendium je zveřejněna na webu Velvyslanectví ČR v Sarajevu a MZV ČR, přihlášky se zasílají elektronicky na adresu jiridienstbierfellowship@rferl.org

Lokální transformační projekty a podpora nezávislých médií

- formou poskytnutí grantu (v max. výši 500 tis. Kč/20 tis. eur) na projekt se zaměřením na priority programu transformační spolupráce či podporu nezávislých médií, která dodržují základní principy editoriaální nezávislosti
- doba realizace březen-říjen

Jak o projekt požádat:

výzva k předkládání projektových návrhů je zveřejněna na webových stránkách Velvyslanectví ČR v Sarajevu, projektový návrh je zaslán na příslušném formuláři Velvyslanectví ČR v Sarajevu

6. Vládní stipendia a další možnosti studia na VŠ v ČR

Česká republika nabízí zahraničním studentům celou řadu možností kvalitního vysokoškolského studia v anglickém a českém jazyce v magisterském i doktorandském programu. Diplomy získané na univerzitách v ČR jsou mezinárodně uznávány podle Boloňských standardů. Vedle vládních rozvojových stipendií lze získat i stipendia poskytovaná přímo univerzitami.

Program vládních rozvojových stipendií

- vláda ČR každoročně poskytuje více než stovce studentů z celého světa vládní stipendium, které pokryje veškeré náklady spojené se studiem, ubytováním, životními náklady a zdravotní péčí
- nejsou občany EU a v ČR nemají trvalý pobyt

Studijní programy:

- navazující magisterský (2 roky) a doktorandský (3 roky) v anglickém jazyce a českém jazyce (1 přípravný rok v jazykové škole)

Kdo se může o stipendium ucházet: studenti s dobrými studijními výsledky, kteří jsou v posledním ročníku středoškolského studia nebo již získali středoškolský diplom; absolventi bakalářského nebo magisterského studia

Jak o stipendium požádat: k podání online žádosti o vládní stipendium a veškeré další informace jsou každoročně zveřejňovány v průběhu letních měsíců na webových stránkách Velvyslanectví ČR v Sarajevu, online přihlášky a test je nutno vyplnit do 30. září

Další možnosti studia na VŠ v ČR

- studenti z BaH mohou studovat **zdarma** v českém jazyce na kterékoli veřejné univerzitě v ČR po splnění příslušných požadavků každé instituce. Českého jazyka v BaH probíhá na univerzitách v Sarajevu a v Banja Luce
- pro studium v **anglickém** jazyce poskytují některé univerzity zahraničním studentům v magisterském a doktorandském programu vlastní formy stipendií, které částečně pokryjí náklady na ubytování a stravu
- využít lze též evropské programy studentské mobility (Erasmus Mundus)

Více informací o možnostech studia v České republice na www.studyin.cz nebo adrese Velvyslanectví ČR v Sarajevu.

7. Rozvojové programy dalších ministerstev ČR

Program Aid for Trade v gesci Ministerstva průmyslu a obchodu ČR

- podporuje rozvoj obchodu v BaH formou přenosu českých zkušeností v oblastech: usnadňování a liberalizace obchodu, budování obchodních kapacit a aktivit, zapojení do mezinárodního obchodního systému, pomoc státní administrativě při vytváření obchodních politik a regulatorního rámce obchodu, rozvoje malých a středních podniků
- projekty v délce cca 6 měsíců (březen – listopad) ve výši max. 1 mil. CZK (80 BAM/40 eur)

Kdo může o projekt požádat: veřejné instituce v oblasti obchodu v BaH (např. ministerstva hospodářství, hospodářské komory, obchodní clustry, apod.)

Jak o projekt požádat: Velvyslanectví ČR v Sarajevu průběžně přijímá žádosti o projekt, návrhy předložené na příslušném identifikačním formuláři v anglickém jazyce budou následně posouzeny Ministerstvem průmyslu a obchodu ČR pro realizaci v následujícím roce

Formy projektů: školení, workshopy, kulaté stoly, studie proveditelnosti, analýzy s cílem předat české know-how, odbráné informace a zkušenosti součástí projektu může být dodávka drobnějšího technického vybavení

Program bezpečnostní spolupráce v gesci Ministerstva vnitra ČR

- podporuje posilování kapacit v BaH v oblasti bezpečnosti
- speciální jednotka potápěčů-pyrotechniků Ministerstva vnitra ČR ve spolupráci s Ministerstvem bezpečnosti BaH a jednotkami civilní ochrany (FUCZ a RUCZ) odstraňuje nevybuchlou munici z vodních toků a provádí odborný výcvik místních jednotek v této oblasti

Kdo může o projekt požádat: státní orgány BaH odpovědné za oblast odminování

Jak o projekt požádat: písemnou žádost lze zaslat na adresu Ministerstva vnitra ČR prostřednictvím Velvyslanectví ČR v Sarajevu

Formy projektů: identifikace a odstranění nevybuchlé munice pod vodou a výcvik speciálních jednotek potápěčů/pyrotechniků FUCZ a RUCZ

8. Zapojení České republiky do multilaterální rozvojové spolupráce

Spolupráce ČR v rámci OSN a EU

Česká republika je od roku 2004 členem Evropské unie a povinně tak přispívá na rozvojové aktivity EU ve třetích zemích. Znamená to tedy, že všechny rozvojové aktivity, které jsou v Bosně a Hercegovině realizovány z **fondů EU**, jsou z nemalé části rovněž financovány Českou republikou.

Projekty Svěřeneckého fondu ČR při UNDP, které realizuje ČR ve spolupráci s UNDP, přispívají k dosažení cílů SDGs (Cíle udržitelného rozvoje) prostřednictvím sdílení zkušeností České republiky z období přechodu na demokracii, tržní ekonomiku a vstupu ČR do Evropské unie. V rámci Challenge Fundu jsou podporována česká inovativní řešení rozvojových problémů formou zapojení soukromého, akademického či státního sektoru nebo jednotlivců.

Podpora ČR v oblasti odminování

Česká republika každoročně finančně podporuje aktivity na **odminování** Bosny a Hercegoviny realizované prostřednictvím mezinárodní nevládní organizace ITF Enhancing Human Security (International Trust Fund).

ČR do roku 2018 přispěla do International Trust Fundu na odminovací aktivity v jihovýchodní Evropě částkou **1,43 mil. USD**. V Bosně a Hercegovině financuje Česká republika aktivity ITF již od roku 2002 a přispívá tak k závazku Bosny a Hercegoviny svou zemi zcela vyčistit od min do roku 2025.

Kontakty:

Velvyslanectví ČR v Bosně a Hercegovině

Franjevačka 13, 71 000, Sarajevo

Tel: 00387 33 587 050, Fax: 00387 33 587 060

www.mzv.cz/sarajevo

E-mail: sarajevo@embassy.mzv.cz

Ministerstvo zahraničních věcí ČR

Loretánské náměstí 5

118 00 Praha 1 – Hradčany

Tel: +420 224 181 111, Fax: +420 224 182 048

www.mzv.cz

Česká rozvojová agentura

Nerudova 3

118 50 Praha 1

Tel: +420 251 108 130, Fax: +420 251 108 225

www.czechaid.cz

E-mail: info@czechaid.cz